

# Filosofia Moderna (20137)

## Filosofia Moderna (20137)

**Titulació / estudi:** Grau en Humanitats

**Curs:** 3r

**Trimestre:** 3r

**Nombre de crèdits ECTS:** 5 crèdits

**Llengua o llengües de la docència:** Català

**Professorat:** Glòria Farrés

### 1. Presentació de l'assignatura o descriptor

Assignatura que estudia el pensament filosòfic modern, des del Renaixement fins a la Il·lustració, i que se centrarà en René Descartes, que crea amb el concepte de *mètode* un nou criteri de valor que és a la base de la metafísica i de la ciència modernes. Amb Descartes comença la segona navegació del pensament filosòfic: la veritat queda reduïda a la certesa que el subjecte troba en la seva consciència, i aquest serà el punt d'arrencada de la filosofia del subjecte que arriba fins al corrent fenomenològic del segle XX.

### 2. Competències a assolir

| Competències generals                                                  | Competències específiques                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Anàlisi crítica dels textos.<br>2. Redacció de comentari filosòfic. | 1. Comprensió a fons de la filosofia cartesiana.<br>2. Conseqüències del pensament cartesià en la filosofia moderna. |

### 3. Continguts

#### INTRODUCCIÓ (5%) 1 sessió

1. Renaixement i humanisme. Crisi dels fonaments medievals i naixement d'una nova sensibilitat.

#### DESCARTES. VIDA I OBRA (60%) 8 / 9 sessions

2. La nova ciència: Copèrnic, Kepler i Galileu. Etapa de formació de Descartes a La Flèche (1598-1618). Davant el realisme aristotèlic, s'inicien els dubtes.

3. Etapa de recerca de Descartes (1618-1625), en la qual cova el desig d'escriure una obra summament ambiciosa que fonamenti la ciència a través de la metafísica.

4. Recolliment i producció a Holanda i el darrer any a Suècia.
5. *El discurs del mètode*. Autobiografia i intuïcions essencials. Una obra que marca una època.
6. *Meditacions metafísiques*. 1a meditació. El dubte. Cal distingir de l'Ésser l'objecte conegut.
6. *Meditacions metafísiques*. 2a meditació. El *cogito*. El *jo penso* com a jutge suprem.
7. Resta de les meditacions: Déu i el món. Restauració d'un món renovat per la garantia divina.
8. La moral cartesiana.

#### POSTCARTESIANISME I IL·LUSTRACIÓ (35%) 4/5 sessions

9. El racionalisme postcartesià: Spinoza.
10. L'empirisme postcartesià: Hume.
11. Influència social i literària de Descartes al s. XVII i XVIII.
12. Visió general de la il·lustració. Culminació de la màxima confiança en les possibilitats de la raó per conèixer i per governar.
13. Llegat de Descartes al s. XX.

#### **Lectura obligatòria:**

Serà lectura obligatòria del curs les *Meditacions metafísiques* de Descartes.

### **4. Avaluació**

Un treball (40%) i un examen final (60%).

### **5. Bibliografia**

Descartes, R. *Meditacions metafísiques* (Ed. 62, Barcelona, 2011, o Edicions de 1984, 2008) / *Meditaciones metafísicas* (Espasa Calpe, Madrid, 2007, o Alianza, Madrid, 2011) / *Méditations métaphysiques* (Quadrige, PUF, Paris, 2009)

Descartes, R., *Meditaciones metafísicas con objeciones y respuestas* (KrK ediciones, 2005)

Descartes, R. *Regles per a la direcció de l'enginy* (Ed. 62, Barcelona, 1998) / *Reglas para la dirección del espíritu* (Alianza, Madrid, 1984)

Descartes, R. *Discurs del mètode* (Ed. 62, Barcelona, 2008) / *Discurso del método* (Espasa Calpe, Madrid, 2007)

Descartes, R. *Tractat de les passions de l'ànima* (Ed. 62 i Península, Barcelona, 1998 / *Las pasiones del alma* (Edaf, Madrid, 2005)

KANT, Immanuel, "¿Qué es ilustración?", en *Ensayos sobre la paz, el progreso y el ideal cosmopolita*, (Cátedra, Madrid, 2005)

## 5. 1. Bibliografia complementària

Rodis-Lewis, G. *Descartes y el racionalismo* (Oikos-tau, Barcelona, 1971)

Garin, E. *Descartes* (Crítica, Barcelona, 1989)

Gómez-Pin, V. *Descartes* (Barcanova, Barcelona, 1984)

Alquié, F. *Leçons sur Descartes* (Ed. de la Table Ronde, 2005)

Marion, J-L., *Sobre la ontología gris de Descartes* (Ed. EM, 2008)

Shorto, R. *Els ossos de Descartes* (La Campana, Barcelona, 2009)

Bergounioux, P. *Una habitació a Holanda* (Ed. Minúscula, Barcelona, 2011)

## 6. Metodologia (optatiu)

## 7. Programació d'activitats

| FILOSOFIA MODERNA (20137) | Dilluns  | Dimecres |
|---------------------------|----------|----------|
| 11/04                     |          | PLENÀRIA |
| 16/04 - 18/04             | PLENÀRIA | PLENÀRIA |
| 23/04 - 25/04             | PLENÀRIA | PLENÀRIA |
| 30/04 - 02/05             | PLENÀRIA | PRÀCTICA |
| 07/05 - 09/05             | PLENÀRIA | PRÀCTICA |
| 14/05 - 16/05             | PLENÀRIA | PRÀCTICA |
| 21/05 - 23/05             | PLENÀRIA | PRÀCTICA |
| 28/05 - 30/05             | PLENÀRIA | PRÀCTICA |
| 04/06 - 06/06             | PLENÀRIA | PRÀCTICA |
| 11/06 - 13/06             | PLENÀRIA | PLENÀRIA |
| 18/06                     | PLENÀRIA |          |